

III Міжнародна науково-практична конференція молодих учених та студентів «Філософські виміри техніки» (PDT-2022)

Література

1. Anthony Synnott Tomb, Temple, Machine and Self: The Social Construction of the Body. URL: <https://www.jstor.org/stable/591202>.
2. Чміль Г. П. Тіло як реальність у знаковій системі екранної культури та сексуальність як її ідеологія / Культурологічна думка. 2020. № 17. С. 19-44. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Kultdum_2020_17_4.
3. Компанієць Ю.А. Феномен тілесності у сучасному філософсько-культурологічному дискурсі // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. Харків, 2008. №5. С.63-68.
4. Гомілко Ольга Євгеніївна. Ідеї тілесності у західній метафізичній традиції / Наукові записки НаУКМА. Філософія та релігієзнавство. 2003. Т. 21. С. 19-25.
5. Dolnick, Sam. Ethnic Differences Emerge in Plastic Surgery URL: <https://www.nytimes.com/2011/02/19/nyregion/19plastic.html>
6. Чаплінська, Ю., & Кабанова, П. (2021). Кіборгізація людського тіла: світові дослідження та Український досвід. Наукові студії із соціальної та політичної психології, (48(51), 201-219. [https://doi.org/10.33120/sssppj.vi48\(51\).249](https://doi.org/10.33120/sssppj.vi48(51).249).
7. Карповець М. Тіло, мода, ідентичність: постмодерні конфігурації / Наукові записки [Національного університету "Острозька академія"]. Філософія. 2013. Вип. 14. С. 156-160. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoafs_2013_14_33.

С. Плисюк, Т. Чоп

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ У МИСТЕЦТВІ

S. Plysyuk, T. Chop

MODERN TECHNOLOGIES IN ART

Поняття «сучасні технології» можуть викликати асоціацію із лазерними променями, комп'ютерами та потоками даних, але тепер вони стали невід'ємною частиною художнього процесу.

Ще декілька століть тому твори мистецтва були доступні лише обраним і були свідченням статусу власника. Тепер мистецтво обирає інший шлях – шлях трансляції ідей, особливого досвіду, адже саме поняття унікальності в умовах тотальної репродукції візуальних образів втрачає свою класичну якість з розвитком технологій. Але, разом з тим, ці ж технології дозволили художникам розширити і переосмислити застосування кольору, світла, форми у мистецькому просторі. Незалежно від взаємозв'язку мистецтва і техніки, це справжній факт, що вони пропонують те, чого завжди бажали молоді початківці автори - підстави досліджувати, відкривати щось повністю своє, розширювати встановлені традицією межі.

Сучасні технології пропонують художникам платформи, де вони можуть демонструвати свої навички, ділитися своїми творіннями з цілим світом. Полотно та пензлі сучасні митці змінюють на цифрові планшети та програмне забезпечення. Тепер не потрібно посередників для того, щоб твори мистецтва знаходили своїх власників. Популярність NFT - невзаємозамінних токенів, створених в блокчейні для репрезентації унікальних цифрових активів (витвори мистецтва, музика, предмети колекціонування) [1] та крипто-мистецтва є прикладом того, як технології змінюють ландшафт образотворчого мистецтва: у художників, музикантів, фотографів та інших творців є цифровий захист і платформа для отримання прибутку від їхньої роботи. Звичайно, не все так однозначно, і в контексті NFT унікальність роботи є доволі відносною, адже копії роботи можна завантажити та розповсюдити. Крім

III Міжнародна науково-практична конференція молодих учених та студентів «Філософські виміри техніки» (PDT-2022)

того, на таких платформах, наповнених потоками криптоарту, стати дійсно відомим, помітним доволі складно.

Технології роблять мистецтво доступнішим. Не всі мають можливість відвідати Лувр або МОМА, але технології допомагають це змінити. За допомогою технічного пристрою ви отримуєте доступ до тисячі музеїв та їхніх експонатів, відтворених на екрані у найвищій роздільній здатності.

Доступність творів мистецтва тепер можлива і для тих, хто фізично не спроможний побачити їх. У більшості світових музеїв нівелюється естетична дистанція, відвідувачам пропонують доторкатись до мистецьких об'єктів, що особливо важливо для тих, хто не спроможний бачити взагалі. Музеї США застосовують для потреб таких відвідувачів 3D друк творів мистецтва, у моделях використовують особливу фактуру, аудіосупровід із вербальним описом зображуваного. Ізраїльський митець Рой Нахум включає у свої роботи шрифт Брайля, що робить їх ще більше особливими [2].

У міру того, як художники створюють нову концепцію живопису, програмне забезпечення також розвивається, створюючи нову петлю зворотного зв'язку між художником, твором мистецтва та програмою. Ця ідея була виведена на абсолютно новий рівень у додатку Cloud Painter - системі, яка вчить роботів із штучним інтелектом малювати. Автором проєкту є американський художник і робототехнік Піндар Ван Арман, роботи-живописці якого починали із простих мазків пензлем, а зараз здатні малювати портрети у різних живописних стилях. Алгоритм, по якому працюють роботи – це не творчість як така, проте, говорить Ван Арман, усі художники мають свій алгоритм (техніку виконання), тому питання творчого процесу у людини і робота є доволі цікавим з цієї точки зору [3].

Найбільш потужним привнесенням технологій у мистецтво є інтерактивність – можливість вступати в контакт з художником, його твором і, навіть, брати участь у створенні мистецьких об'єктів. Так, цифрова культура змінює традиційні види образотворчого мистецтва — графіку, скульптуру, живопис, як от у формуванні голографічних зображень, які імітують рельєф, скульптуру, картину і архітектуру. Яскравим прикладом поєднання відомих картин та сучасних технологій є оживлення картин Вінсента ван Гога. За допомогою технології Amiex (Art&Music Immersive Experience) команда, на чолі з художнім керівником Джанфранко Яннуцці (Gianfranco Iannuzzi), перетворила виставкове середовище на живу картину, імерсивний простір, сповнений музики та відео.

В Україні мистецтво також плідно співпрацює з новими технологіями. Так, Національний художній музей України (NAMU) планує випустити цифрову NFT-колекцію українського мистецтва, що не лише дозволить популяризувати творчість геніїв українського мистецтва, але й додасть прибутку самому музею. Унікальним простором для України є мультимедійний зал ARTAREA (м. Київ). Він обладнаний 16 проєкторами, які дозволяють буквально занурюватися у демонстровані твори мистецтва чи кінематограф. Art Ukraine Gallery створили проєкт «Більше ніж скульптура», де новітні технології доповненої реальності співпрацюють із мистецтвом пластики [4].

Під час війни така співпраця набуває особливого виміру. Управління туризму Київської обласної державної адміністрації у співпраці з проєктом «Війна впритул» запустили VR-музей пам'яті війни. За допомогою 3D-турів відвідувачі зможуть потрапити в жахливу реальність, яку принесла із собою війна [5]. Свідчення порушень росії збирали і до повномасштабної війни: минулого року запрацював «Віртуальний музей російської агресії», цього року співпраця Google та МВС України фіксує інші воєнні злочини рашистів.

Таким чином, техніка все більше стає частиною сучасного мистецтва, надаючи йому нового виміру та значення аж до розмиття межі між поняттям мистецтва та реального простору загалом. Можливо, це буде саме тим моментом, про яке мріяли авангардисти початку століття – невіддільності мистецтва від життя і життя від мистецтва. Наскільки позитивним є цей процес? Чи не губиться сам зміст поняття Мистецтво? Мистецька суть це -

III Міжнародна науково-практична конференція молодих учених та студентів «Філософські виміри техніки» (PDT-2022)

емоції, душа, переживання. Чи не призведе це до певної деградації, знецінення мистецтва? Час покаже.

Література

1. NFT змінюють світ цифрового мистецтва? URL: <https://bit.ly/3VN0Kcq>.
2. Мистецтво для незрячих. URL: <https://gallery101.com.ua/art-for-blind/>.
3. Watch a robot paint incredible pieces of art. URL: <https://www.businessinsider.com/pindar-van-armans-robot-can-paint-2016-2#making-this-creative-machine-has-made-me-realize-im-not-as-creative-as-i-once-thought-i-was-van-arman-said-12>.
4. Мистецтво і новітні технології: у Києві відкриється незвичайна виставка. URL: https://lifestyle.24tv.ua/mistetstvo_i_novitni_tehnologiyi_u_kiyevi_vidkriyetsya_nezvichayna_vistavka_n934293.
5. В Україні запустили VR-музей пам'яті війни. URL: <https://ms.detector.media/trendi/post/29519/2022-05-18-v-ukraini-zapustily-vr-muzey-pamyati-viyny/>.

Ю. Рудакевич, Л. Назаревич, канд. філол. наук, доц.

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ФОРМУВАННЯ СВІДОМОСТІ ЛЮДИНИ

Yu. Rudakevych, L. Nazarevych, PhD, Assoc. Prof.

THE INFLUENCE OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES ON THE FORMATION OF HUMAN CONSCIOUSNESS

Тема впливу інформаційно-комунікативних технологій на формування свідомості людини є актуальною та цікавою. Стрімкий поступ інформаційних технологій та техніки спричинив бурхливий розвиток суспільства. Реальність сьогодення змушує нас все більше пов'язувати своє життя не лише з телебаченням, а передусім з комп'ютерами й телефонами. Під терміном інформаційно-комунікаційні технології розуміємо: сукупність методів, виробничих процесів і програмно-технічних засобів, інтегрованих з метою збирання, опрацювання, зберігання, розповсюдження, показу і використання інформації в інтересах її користувачів. Наявність онлайнкінотеатрів, відеоігор, месенджерів призводить до того, що сучасні люди приділяють більше часу Інтернету, який, зрештою, формує їхню свідомість. За допомогою всесвітньої павутини ми спілкуємося, навчаємося та здобуваємо великий обсяг корисної та шкідливої інформації. Інтернет змінив цінності та погляди людей, зокрема молодих. Невід'ємними атрибутами сьогодення стали також соціальні мережі.

Проблема впливу інформаційно-комунікаційних технологій на формування свідомості людини за останні 20 років є однією з найбільш актуальних. Очевидним є те, що найвагоміший вплив на перебіг якісних змін в державі Україна мають особистості, які є активними споживачами інформаційно-комунікаційних технологій. Саме від їхньої світоглядної позиції та практичних дій залежить майбутнє багатьох поколінь українських громадян.

Актуальність цього дослідження полягає в тому, що сучасні інформаційно-комунікаційні технології об'єднують мільйони людей, які спілкуються через мережу Інтернет. Тому дуже важливо визначити вплив цього фактору на формування особистості. Проблему формування і розвитку мережевого суспільства досліджували: М. Кастельс, Д. Белл, А. Турен, А. Тоффлер, Дж. Гелбрейт, Р. Інгельгарт та ін. [3]. Вивченням окресленого вище питання займалися також вітчизняні вчені: О. Белінська, Ю. Данько, Є. Акімова, Ю. Бабаєва, А. Жичкина, О. Філатова та ін. [5].